

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 2 - 4 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาลที่ผ่านการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยหรืออยู่ระหว่างการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค ประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ความรู้เรื่องการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจ การปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจ ผู้ศึกษาทดสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าเท่ากับ 0.96, 1 และนำไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 45 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.5 มีอายุระหว่าง 19 - 24 ปี อายุเฉลี่ย 21.2 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.5 เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจ นอกเหนือจากการเรียน ร้อยละ 92.9 แหล่งที่ได้รับความรู้มากที่สุดคือ หนังสือ/วารสารและโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ 77.7 และ 74.6 ตามลำดับ ใน 1 ปีที่ผ่านมาเคยดูแลผู้ป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจร้อยละ 83.2 เคยดูแลผู้ป่วย 1 - 5 คน ร้อยละ 36.5 เคยดูแลผู้ป่วยด้วยโรคปอดอักเสบมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือ โรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ

ส่วนบน ร้อยละ 47.2 ใน 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 22.3 เคยป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ เคยป่วย 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจส่วนบนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10.7

2. ความรู้เรื่องการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจ

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้เรื่อง การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 87.3 มีความรู้ระดับมากร้อยละ 8.6 และมีความรู้ระดับน้อยร้อยละ 4.1

3. การปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจ

กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 90 มีการปฏิบัติทุกครั้งที่ทำให้การดูแลผู้ป่วย คือ การล้างมือด้วยน้ำและสบู่ก่อนและหลังให้การดูแลผู้ป่วยทุกครั้ง (ร้อยละ 94.4) รองลงมาคือ การสวมถุงมือเมื่อสัมผัสอุปกรณ์ที่ใช้แปดเปื้อนสารคัดหลั่งจากระบบทางเดินหายใจของผู้ป่วย (ร้อยละ 92.2) กิจกรรมที่มีการปฏิบัติทุกครั้งรองลงมาคือ ล้างมือหลังถอดอุปกรณ์ป้องกันระบบทางเดินหายใจ (ร้อยละ 89.3) ล้างมือด้วยสบู่ผสมน้ำยาทำลายเชื้อเมื่อสัมผัสสารคัดหลั่งจากร่างกายผู้ป่วย (ร้อยละ 86.3) ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างไม่ปฏิบัติขณะให้การดูแลผู้ป่วยมากที่สุด คือ สวมแว่นป้องกันตา เมื่อมีการดูแลผู้ป่วยด้วยโรคที่แพร่กระจายโดยฝอยละอองน้ำมูกน้ำลาย ร้อยละ 29.4 รองลงมา คือ การสวมหน้ากากอนามัยและปากชนิด N95 เมื่อดูแลผู้ป่วยด้วยโรคที่แพร่กระจายเชื้อทางอากาศและทดสอบความกระชับของการสวมหน้ากากชนิด N95 คิดเป็นร้อยละ 25.4

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารและคณาจารย์สามารถใช้ข้อมูลจากการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจเพิ่มมากขึ้น
2. ควรสนับสนุนผ้าปิดจมูกและปากชนิด N95 แก่นักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานหอผู้ป่วยให้เพียงพอ
3. ควรมีการปฐมนิเทศนักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปีก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานหอผู้ป่วยเกี่ยวกับการใช้ผ้าปิดจมูกและปากชนิด N95 รวมทั้งแนะนำวิธีการใส่และการถอดที่ถูกต้อง
4. ควรมีการควบคุมกำกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายขณะที่นักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติงานหอผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการปฏิบัติของนักศึกษาในการใส่และถอดอุปกรณ์ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจขณะขึ้นฝึกปฏิบัติโดยการสังเกต

ข้อจำกัดในการทำการศึกษา

การรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในการศึกษารั้งนี้ ใช้วิธีการให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามไม่สามารถใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติ ผู้ศึกษาได้อธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงการตอบแบบสอบถามให้ตรงตามความเป็นจริง เพื่อได้ทราบปัญหาที่แท้จริงซึ่งจะไม่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษาและแบบสอบถามไม่ได้ระบุชื่อผู้ตอบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved